

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—,
Poštno-čkovni račun štev. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: Cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—

Resnico jim povejte!

Poroča se nam iz Slovenskih goric in tudi od drugod, da hodijo okoli gotovi elementi ter besedičijo o tem, da je borba naših kmetov za višje cene kmetijskih pridelkov in delni uspeh te borbe pri dvigu cen živine prav za prav hrvatska pridobitev za Slovence. To je docela neresnično. Res je obratno. Resnica je namreč, da so vprav Hrvati tisti, ki tlačijo ceno naši živini, o čemer se je mogel prepričati vsak slovenski živinorejec na sejnih v Mariboru, v Ptuj in drugod. Pripeljali so namreč cele avtomobile telet in svinj na naše sejmišče, prignali tujo živino in s tem pritiskali na cene, da so zdrknile na nižjo stopnjo. To se je tudi moglo opaziti na živinskem sejmu v Mariboru v torek, 28. aprila.

Kar so doslej dosegli naši kmetje v boju za dvig cen živine, je plod njihovega truda in navora in njihovega složnega nastopa. Organizirala je ter še vedno organizira to kmečko borbo »Kmečka zveza«, odnosno nekatere podružnice Kmetijske družbe. Če bi enkrat kmetje odložili iz svojih rok orožje složnega, odločnega nastopa za primerne cene, bi bili premagani. Nobeno besedičenje mačkovskih priganjačev jim ne bi pomagalo. Rešitev slovenskega kmeta v političnem in gospodarskem oziru je samo v slovenskem kmetu ter prihaja iz njegovih vrst. V tistem hipu, ko bi slovenski kmet samega sebe

degradiral do uloge priveska političnemu mačkovstvu, bi bila njegova usoda zapečatenata.

Mačkovskim agitatorjem je tudi treba povedati v obraz, kdo je tisti, ki tlačijo ceno v naših slovenskih krajih pridelanemu vinu. Ako se ne bi v dravsko banovino uvažalo ceneno vino iz drugih pokrajin, bi cene našemu vinu takoj poskočile; sedaj pa so strahotno nizke ali pa jih sploh ni. In odkod se uvažajo vino v naše kraje? Iz hrvatskega Zagorja, Dalmacije in Banata. Kakor najvredne hrvatske buše tlačijo cene naši živini, tako tudi manjvredno vino, uvoženo iz navedenih pokrajin, tlačijo cene našemu vinu. To povejte mačkovskim priganjačem, ko vam bodo besedičili o gospodarskih zaslugah mačkovstva za slovenskega kmeta.

Slovenski kmetje si morajo biti v svesti, da mačkovski agitatorji trosijo okoli neresnico o mačkovskih gospodarskih zaslugah, da bi lovili politične kaline med našim ljudstvom. Gre za bodoče državnozborske volitve, kakor lepo in stvarno poudarja v svojem pismu neki vrli kmet iz Slovenskih goric, ne pa za višje cene naši živini in našemu vinu. Politične usode slovenskega kmeta in slovenskega ljudstva pa ne bomo nikdar izročili drugim voditeljem, marveč samo tistim, ki so rojeni iz našega naroda. Slovenec, spoštuj sebe, da te bodo tudi drugi spoštovali!

IZ RAZNIH DRŽAV

V NAŠI DRŽAVI.

Sestanek Male zveze v Belgradu. Stalni svet Male zveze se je sestel 6. maja v Belgradu na tretje letno redno zasedanje, ki se je vršilo takoj po konferenci Balkanske zveze. Tokrat je bil kot zastopnik Čehoslovaške novi zunanji minister dr. Krofta. Predsedoval j posvetovanjem sedajni predsednik sveta Male antante, naš ministrski predsednik in zunanji minister dr. Stojadinovič. Zunanji ministri držav Male zveze so raz avljali o vseh važnih političnih vprašanjih, kolikor se nanašajo na Malo antanto. Razgovarjali so se o odpovedi lokarnske pogodbe od strani Nemčije in glede vojaške zasedbe Porenja, o uvedbi obvezne vojaške dolžnosti v Avstriji in o habsburškem vprašanju. V zvezi s splošnim političnim položajem je prišlo v razpravo tudi vprašanje sankcij proti Italiji in gospodarskih posledic za posamezne države Male antante.

Poljski zunanji minister polkovnik Beck bo obiskal Belgrad v drugi polovici meseca maja.

Izidi občinskih volitev. Zadnje nedeljo so se vršile v treh občinah volitve, pri katerih je odločno in sijajno zmagala JRZ. Pri volitvah pri Sv. Juriju ob Ščavnici, ki je rojstna župnija dr. A. Korošca, je volilo 74% volilnih upravičencev. Lista JRZ z nosilcem Antonom Koroškom je dobila 518 glasov in 22 odbornikov, opozicija 235 glasov in 2 odbornika. — V Homcu je volilo 80%. Lista JRZ z nosilcem Gregorjem Repanšekom je dobila 16 odbornikov, nasprotniki 2. — V Šenčurju je dobila JRZ z nosilcem Antonom Unukom vsch 24 odbornikov.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Avstrija pred važnimi dogodki. Avstrija se bliža velikim dogodkom in sicer zaradi sporov na najvišjih vladnih mestih. Avstrija je uvedla splošno vojaško dolžnost in se oborožuje na vse kriplje z izgovorom, da mora biti pripravljena, da zatre z oboroženo silo hitlerjanske prevratne

poskuse. Kancler dr. Schuschnigg, ki je oče uvedbe redne vojske, zahteva, da se razpustijo vse druge oborožene organizacije, ki se zbirajo krog osebe podkanclerja kneza Starhemberg. Starhemborgova krivda je, da je propadla največja avstrijska zavarovalna družba »Feniks«, ki je vzdrževala s težkimi milijoni Starhemborgove organizacije. Podkancler noče ničesar slišati o kakem razpustu svojih organizacij in grozi javno, da bo udaril s svojim Heimwehrom, če kancler Schuschnigg ne bi popustil. Kancler ter podkancler sta si močno v laseh. Istočasno pa je imel v Budimpešti sestanek bivši avstrijski podkancler major Fey s pruskim ministrskim predsednikom Göringom. Fey nastopa v zadnjem času za to, da se nasloni Avstrija popolnoma na Hitlerjevo Nemčijo.

Madžarska bo sledila vzgledu Avstrije. Ker je uspelo Avstriji, da je uvedla splošno vojaško dolžnost kljub tozadevni odločni prepovedi po mirovni pogodbi, prihajajo iz Budimpešte vesti, da bo posnemala Avstrijo Madžarska. Kar naenkrat bomo stali pred dejstvom, da imajo Madžari redno vojsko in so oboroženi do zob. Italijani očitno podpirajo Madžare na poti k uvedbi vojaške obveznosti in oborožitve.

Če se bo posrečil brez kvarnih posledic Madžarski korak do uvedbe splošne vojaške dolžnosti in vsemu svetu očite oborožitve, bo storila isto tudi Bolgarija in potem bo cela Evropa v strogi vojaški pripravljenosti in pod neprestanim strahom, da pride radi kake povsem nepredvidene malenkosti do vojne.

Gospodarski diktator v Nemčiji. Pruski ministrski predsednik general Göring je postal v Nemčiji gospodarski diktator. O diktatorskih pooblastilih generalu Göringu piše časopisje, da so postala za gospodarstvo potrebna, ker si mora Nemčija za vsak primer pribaviti potrebno količino sirovin, ako bi nenadoma izbruhnila vojna. Sirovine potrebuje armada, sirovine potrebuje zasebna industrija. Samo diktator more ločiti koristi obojih in samo diktator lahko organizira ogromna skladišča sirovin. Göringovo imenovanje je torej čisto jasen namig, da se Nemčija z vso železno doslednostjo pripravlja na vojno.

Belgija sledi vzgledu Francije. Oborožitve Nemčije in vojaška zasedba ozemlja v Porenju je vzemirila tudi Belgijo. Zadnje dni se je sestala v Bruslju posebna mešana komisija iz parlamentarcev in vojaških strokovnjakov, ki je obširno razpravljala o ukrepih za zaščito belgijskega ozemlja v primeru vojnih spopadov. Po vzgledu Francije bo dogradila Belgija v najbližnjem času trdnjavski pas, da se varuje pred nemškim vpadom. Belgijci

bodo pri jesenskem parlamentarnem zasedanju podaljšali rok vojaške službe.

Zalostna bilanca komunističnih izgrediv v Španiji od 16. II. do 2. IV. 1936. V tem času je bilo na Španskem porušenih 58 političnih lokalov, 72 javnih poslopij, 33 zasebnih hiš, 36 cerkev, skupno 199 poslopij. Požganih je bilo 12 političnih lokalov, 45 zasebnih prostorov, 56 cerkev je popolnoma zgorelo, 106 delno. Pri štrajkih in spopadih je bilo ranjenih 345 oseb, 74 pa ubitih.

Pogreb egiptskega kralja in novi kralj. Egiptski 68 let stari kralj Fuad je bil v Kairi z vsemi svečanostmi pokopan dne 30. aprila. Pogreba se je udeležilo nad 300 tisoč ljudi. Novi egiptski kralj je postal dosedanji prestolonaslednik — 16letni Faruk I. Radi mladoletnosti novega kralja bo sestavljen regentski svet treh članov, ki bo vodil vladne posle do polnoletnosti novega kralja in sicer z 19. letom.

Gospodarstvo v sovjetskih kolhozih. — List »Znamja Rossii« št. 4 poroča to-le: »Tov. Koševoj priobčuje (Soc. zem. 54), da stotine (!) kolhozov v kurški oblasti še niso naznanili dohodkov. Niso še omlatili vsega žita. Na poljih kolhoza »Zarevo« smo našli 17 velikih kop še neomlačenega žita in 12 kop na poljih zadruge »Pot k socializmu«. V kolhozu »Udarnik« je izmed 90 delovnih dni traktor počival 55 dni. V kolhozu imenom Vorošilov traktor za mlatitev en dan dela, tri dni pa počiva. V 11 kolhozih je nevarnost, da bodo neomlačeno žito pojedle miši. V nekaterih kolhozih zalotahinskega okraja je neomlačeno žito v kopah preraslo. V ko-

pah je polno miši. Ustinov piše (Soc. zemlja št. 54): »Nedavno je v kolhozu Stalina v ivanovski oblasti zgorela sušilnica z veliko množino zrna. Pred petimi meseci je bilo v žitnico kolhoza spravljeno 75 centov jare semenske pšenice. Zda se je pa skazalo, da je 35 centov te pšenice zgnilo. Nič boljše ni s semenskim krompirjem. V klet so spravili 500 centov krompirja, a zgnilo ga je 200 centov, ostalo so pokrmili živini.« In tako bi iz dotičnega lista navedli lahko še mnogo zgledov, a to naj zadostuje, da zvemo, kako kolhozi gospodarijo. Ni čudno, da je na Ruskem tolikokrat lakota!

Konec italijansko-abesinske vojne. Italijani so dnevno prodirali z motoriziranimi oddelki proti Addis-Abebi. Cesar Haile Selasie je pobegnil v očiščen padcu prestolice z nekaterimi člani svoje rodbine v francosko Somalijo in je 3. maja došel v Džibuti v pristanišče ob Rdečem morju, kjer se je zatekel na angleško križarko. Abesinska vlada je 2. maja zapustila Addis-Abebo in se je v avtomobilih odpeljala proti zapadu. V prestolno mesto so vdri pred prihodom Italijanov roparji, ki so požigali in plenili. Požar je uničil celo cesarjevo palačo. Po radijskem poročilu so vkorakale v Addis-Abebo italijanske čete v nedeljo 3. maja ob 8. uri zjutraj. Takoj po vkorakanju Italijanov je priletelo nad Addis-Abebo 150 italijanskih letal, ki so se spustila na tla na raznih delih mesta. Italijani so pospešili zavzetje abesinskega glavnega mesta, sicer bi ga bile tolovajske bande čisto izropale in vpepile.

čeli borbo. Ti dijaki in dijakinje — vseh je preko 14.000 — so se dogovorili, da ne bodo šli v noben kino, kjer se predvajajo slabi filmi. Vrh tega bodo tudi z agitacijo in z drugimi sredstvi v javnosti odvrčali ljudi od obiskovanja kino-gledališč. Tako je v Zedinjenih državah na pobudo mladine zopet vzplamtel boj zoper kvarjenje mladine po slabih filmih.

Načrti brezbožnikov. O praznikih Gospodovega vstajenja je bil v Pragi svetovni kongres brezbožnikov. Organiziranih brezbožnikov je na svetu baje šest milijonov. Prej ta organizacija ni bila enotna, marveč razcepljena v razne neodvisne, samostojno delujoče dele. Ta razcepljenost je zmanjševala udarno moč. Zato je bilo pred dvema letoma sklenjeno na kongresu v Bruslju (glavnem mestu Belgije), da se naj izobraženci zbirajo v »Mednarodni zvezi svobodomislecev«, delavci s svojimi voditelji pa v »Mednarodni zvezi proletarskih svobodomislecev« s sedežem v Moskvi. Na letošnjem velikonočnem kongresu v Pragi pa je bilo sklenjeno, da bodo vsi bojevnikji proti Bogu in cerkvi imeli skupno vodstvo, oni iz krogov izobraženstva, in oni iz vrst proletarstva. V boju prihodnosti bodo porabljali vsa gmotna, tehnična in duhovna sredstva. Duhovna sredstva bodo dajali predvsem izobraženci v zvezi s framasonstvom, druga pa bodo uporabljali predvsem boljševiški brezbožniki, ki hočejo z nasiljem uničiti cerkev. Po svojem osrednjem vodstvu bodo brezbožniki stopali v stike z vsemi »naprednimi kulturnimi pokreti« v posameznih državah, z organizacijami duševnih delavcev, umetnikov, gledaliških igralcev, učenjakov, zdravnikov in učiteljev. Tako naj se pripravi pot za ustanovitev »združenega naprednega kulturnega pokreta« svobodomislecev vsega sveta. Z organiziranimi močmi brezbožništva po vsem svetu naj bi se Bog pregнал s svojega prestola in povse uničila njegova Cerkev. Sklepi praškega brezbožniškega kongresa dokazujejo, kakšno silo že danes predstavlja brezbožniško gibanje. Glavna gibalna sila tega pokreta je boljševizem. Iz teh sklepov pa je tudi jasno, kakšna ozka zveza vlada med tako zvanim »naprednim kulturnim pokretom« med posameznimi narodi in med brezbožništvom. Brezbožniki sami smatrajo »naprednjake« kot svoje naravne zaveznike v boju zoper Boga in Cerkev. Kdor se torej hoče uspešno bojevati zoper brezbožništvo, mora se bojevati zoper lažljivo svobodomiselstvo in naprednjaštvo, ki je samo predhodnik brezbožništva.

Sprememba sporeda sv. birne. Že objavljeni spored birm v naši škofiji je takole spremenjen: v soboto 16. maja pri sv. Pankraciju v Grizah, v petek 22. maja v Veliki Polani, v ponedeljek 8. junija pri sv. Jakobu v Galiciji in v soboto 13. junija na Sladki gori.

Boljševiki in framasoni. Dolgo časa so boljševiki bili sovražniki framasonov (prostozidarjev), ker so jih smatrali kot predstavnike in branitelje kapitalizma. Ko so boljševiki prišli v Rusiji na vladno, so prepovedali vse framasonske lože. Framasoni so nekaj časa zavzemali proti ruskim boljševikom sovražno stališče. Kmalu pa so spremenili svojo taktiko v nadi, da bi boljševiki mogli biti dobri zavezniki v boju proti katolištvu in vobče proti krščanstvu. Brezboštvo je torej tista vez, ki je začela približevati framasone boljševikom in boljševike framasonom. Ta zveza je postala očitna zlasti v Franciji, kjer so framasoni mimo prejšnjih zaveznikov socialistov navezali stike z boljševiki kot radikalnejšimi bojevnikji proti Bogu in Cerkvi. To zaveznitvo je morala Moskva nagraditi. Storiła je to s tem, da je boljševiška vlada na Ruskem zopet dovolila framasonske lože, ki jih je bilo takoj ustanovljenih šest. Na čelu jim je znani boljševiški voditelj Radek. Tudi v Jugoslaviji obstoja framasonska organizacija, ki zasleduje pri nas iste cilje kot svetovno framasonstvo. Poslužuje pa se tudi istih sredstev. Zveže se z vsakomer, tudi s hudičem, kadar gre proti veri in Cerkvi. Iz nekaterih znakov se da sklepati, da se framasoni v svoji strupeno-strastni borbi proti tako zvanemu klerikalizmu (v resnici: proti katolicizmu) poslužujejo tudi pri nas komunistov. Kakor je našim framasonom jugoslovanski nacionalizem krin-

ka, tako jim je internacionalni boljševizem sredstvo. Poklicani činitelji, ki morajo voditi borbo zoper komunizem, naj obrnejo nekaj pozornosti tudi zvezi framasonstva s komunizmom.

Mladina je v prvih vrstah, namreč v boju zoper slabe filme, ki kvarijo ljudi, zlasti mlade duše. Ta boj se vodi pod vodstvom škofov v Ameriki, kjer je v to svrhu ustanovljena »legija poštenih ljudi«. Prav mnogo poštenih ljudi je tej legiji pristopilo, na tisoče in stotisoče, celo milijone jih je. Ne samo iz vrst katoličanov so se zbirali tisti, ki so vodili borbo zoper grdobje in pokvarjenost kino-gledališč, marveč tudi iz vrst protestantov, celo tudi Židov. Ta dobro organizirani in odločno nastopajoči odpor je imel uspeh: kino-industrija je morala umakniti slabe filme. To je trajalo nekaj časa. Naenkrat pa so se grdobni in kvarni filmi zopet pojavili. Katoličani so zopet morali stopiti na plan. Prva je stopila na bojišče katoliška mladina. Katoliški dijaki v Rogers-Parku, kjer se nahaja katoliško vseučilišče, katoliško semenišče, moška in ženska gimnazija in 11 narodnih šol, so prvi za-

Mariborčanom!

Maribor ima pravico, da ga imenujemo Slomšekovo mesto. Do leta 1859 je bil Maribor manj pomembno mesto. To leto pa je po Slomškovi zaslugi postal sedež naše obširne škofije, s tem pa tudi veliko versko in kulturno središče.

Maribor ima pravico, da ga imenujemo Slomšekovo mesto. V tem mestu je

deloval, živel in umrl veliki učitelj našega naroda. Kdorkoli zmisli na Slomška, zmisli na Maribor, kjer sredi med nami počiva.

Maribor ima pravico, da ga imenujemo Slomšekovo mesto. Ali bi bil Maribor danes v vencu obmejnih narodnih trdnjav, ako ne bi Slomšek s svojim po-